

Tove Jansson (suom. Kristiina Kivivuori): *Kesäkirja* (WSOY 1972)

Kesäkirja on kertomus vanhan naisen ja pienen tytön ystävydestä. Tove Janssonin teksti on samaan aikaan tiivistä ja harkittua sekä vaivatonta ja tunnelmallista. Hän saa sanotuksi valtavan paljon ihmisenä olemisesta, kesästä ja saaresta. Teoksen tunnelma on kaunis, lämmin ja syvällisen ymmärtävä.

Kenelle? Kesäkirja on vaativa ja viipyilevä teos, joka sopii kirjallisuudesta kiinnostuneille toisen asteen opiskelijoille sekä aikuisille.

KIELLETTYÄ!

Tuo on kiellettyä! huusi Sophia.

Vanhus vastasi halveksivasti: Tiedän. Et sinä enkä minä saa mennä rotkolle, mutta nyt mennään joka tapauksessa, isäsihän nukkuu eikä saa sitä tietää. (s. 8.)

Muistatko, mikä sinun lapsuudessasi oli kiellettyä? Listaa kiellettyjä asioita. Vertailkaa listojanne!

MAISEMIA

Suot ovat merkillinen juttu. Ne ajetaan täyteen kiviä, hiekkaa ja vanhoja kantoja ja kaiken päälle tehdään vielä puuvajakin, ja silti ne jatkuvasti käyttäytyvät kuin suo. Varhain keväällä ne huokuvat jäätä ja omaa usvaansa sen ajan muistoksi, jolloin niillä oli mustia vesisilmäkkeitä ja sarojen koskemattomia röyhyjä. (s. 18.)

Jos suo olisi henkilö, millainen hän olisi? Kerro perustiedot hänestä: ikä, sukupuoli, ulkonäkö, pahin pelko, salainen toive ja perhetausta.

Jos sinä olisit maisema, millainen olisit? Kirjoita kuvaus omasta maisemastasi.

LEIKKI

Sophia meni isoäitinsä luo ja ehdotti: Sano sinä minulle ”rakas lapseni”, niin minä sanon sinua äidiksi. Mutta minähän olen sinun isoäitisi, vastasi isoäiti.

Äiti kiltti, se on leikki, selitti Sophia. Äiti, leikitäänkö että sinä olet minun isoäitini? Minä olen sinun rakas lapsesi Venetsiasta, ja minä olen tehnyt kanavan.

Isoäiti nousi ja sanoi: Minä tiedän paremman leikin. Me olemme vanhoja venetsialaisia, jotka rakentavat uuden Venetsian.

He alkoivat rakentaa suonsilmään. (s. 37.)

Muistele lapsuutesi leikkejä. Kirjoita kuvaus suosikki- tai inhokkileikistäsi. Juttele muiden kanssa yhteisistä ja erilaisista leikeistänne.

TURVAPAIKKA

Sinä kesänä, jolloin Sophialle tuli uusi uhmaikä, oli sateiset ja kylmät ilmat ja kovin vaivalloista olla onneton taivasalla. Siksi Sophia haki yksinäisyytensä ullakolta. Hän meni pahvilaatikkoon istumaan ja katseli kotitakkia, hän lausui kamalia ja musertavia asioita ja kotitakin oli hyvin vaikea sanoa vastaan. (s. 85.)

Mistä sinä löydät yksinäisyytesi? Kirjoita kuvaus omasta turvapaikastasi.

MURHEELLISIA ELÄIMIÄ

Luvussa *Onkimatoja ynnä muita* (s. 114–121) Sophia kirjoittaa isoäidin kanssa tutkielmaa katkenneista onkimadoista sekä muista murheellisista eläimistä. Lue tuo luku ja kirjoita muita murheellisia eläimiä.

TAIKAUSKO

Mummo oli taikauskoinen.

Mitä se on?

Isoäiti mietti ja vastasi, että se on sitä, että ei yritä selittää selittämättömiä asioita. Esimerkiksi että keittää taikajuomia täysikuun aikana ja saa ne myös tehoamaan. (s. 132.)

Mihin vaivaan kaipaisit taikajuomaa? Keksi taikajuomaresepti.